

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre ————— 6 korona — fillér
 Félévre ————— 3 " —
 Negyedévre ————— 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműparosoknak egy évre 4 korona.
 Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19 szám)

Hirdetések jutányos árban vétetnek fel

Nyitott sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Nemzetiségek forrongása.

Ki nem botránkoznék meg, ha a horvátokat a magyar kormány, vagy a magyar társadalom radikális eszközökkel megfenyítene, egy-egy zászló vagy címer-sértés, közjogi sérelem, magyarkáromlás vagy más efféle, az 1868. XXX. t.-cikket sértő arcátlanság esetén? Ki nem sütné ránk a türelmetlenség, tyranismus vagy elhamarkodott politika jellegét, ha egyszer már férfiasan fellépünk a horvátok ellen, akár sajtó utján is?

E horvát dalosegyesület üdvözlő iratot intézett a horvát királyhoz. Ki botránkozott meg ezen Magyarországon? Ki vette észre, hogy itt a szent István koronájának eszméjén, a mi koronánk fogalmán — mily közjogi sérelem esett?

Senki!

Mert a mi elvünk az, hogy hallgatunk és elnézünk addig, míg csak fegyverekkel nem állunk szemben, s tétovázva, paktáva, lekötelező udvariaskodással mosolygunk addig, míg — nem késő.

Lám, a horvátok nem ilyenek! Ők a „horvát királylyal megsértik a szerbeket. A szerbek méltatlankodni merészelnék a sértés fölött.

Mit? Valaki merészkedik a horvát politikai bohócok sértésein méltatlankodni, álmadozásait nem respektálni, s megmutatni, hogy neki is van önérzete és elve? Horvátországban ez főbenjáró bűn, melyet nem lehet már az ész fegyvereivel, hirtlap, közjogi viták, alkotmányos küzdelem, vagy efféle uton-módon megtorolni, ide, horvát fogalmak szerint, egy orvosság való — gyilkosság, gyujtogatás, fosztogatás és utcai forradalom. A horvátok nagyon érzékenyek.

Azt hinné az ember, hogy ehhez már nekünk, magyar államnak és magyar nemzetnek is van szava. Téved, aki azt hiszi!

Horvátországnak autonómiája van. Belügyeit maga intézi. Közigazgatása független tőlünk. Közoktatása az ő kezeiben van: igazságügyük is autonóm, honvédsége horvátabb Strossmayer-nél: vagyis minden faktor, mely a horvát népben a magyargyűlölet, politikai utópiák, Nagy-Horvátország eszméjét táplálhatja, növelheti, minden faktor szabad, önjogo s ellenünk irányított.

A hivatalos kormánypárt magyarbarát. S ez nekünk elég. De erre nem lehet építeni, ez nem elég alap egy zsandárkálpagnak sem, nem hogy szt. István koronájának.

Zágrábban a magyar beszéd ritkább, mint New-Yorkban vagy Szt.-Pétervárott. A magyar cigány

Párisban kedvelt alak, Zágrábban vörös posztó. A magyarul beszélő honvéd katonai forradalom előidézője.

De nemesak a magyarokat gyűlölik ott, gyűlölnék mindent, ami nem horvát, illetve, aki nem „nagy-horvát.”

S a legfájdalmasabb szimptoma, hogy ép az ifjuság s jövendő Horvátország az, a melynek ugy műveltsége, mint ideális felfogása miatt, inkább magyarbarátnak kellene lennie, ez a legnagyobb utópikus, a legelkeseredettebb ellenség, a legelvakultabb rebellis. A jogász, a fiatal pap, a tanár, az ügyvéd, a hirlapíró, a katona.

Az utóbbi pont eszünkbe juttat még egy dolgot. A Budapestre összehívott diákkongresszus elmaradását. A XX. század nagy eszméje, a nemzetközi béke, barátság, ismerkedés e lényeges szerepet játszó faktorának ez idei kudarcát. A magyar korona alá tartozó ifjuság, főiskolai diákság nemzetiségi küzdelmeinek sajnálatos eredményét. A románok, szászok, szerbek bomlasztó munkáját.

Jól tette a magyar vezetőség, hogy elejét vette a nemzetiségi küzdelmeknek a diákkongresszusba való belevonását. De nem ez a lényeges, hanem az, hogy így kellett tennie.

TÁRCZA.

Egy kis tévedés.

Az elnök: Ki fogom hallgatni az alábbi kérdésekre. Álljon egyenesen! Vegye ki kezét a zsebéből!

A vádlott: Sajnálom, nem tehetem.

Az elnök: Miért?

A vádlott: Erre az egy kérdésre megtagadom a feleletet.

Az elnök: No ez már igazán impertinencia.

A vádlott: Hiszen, ha minden áron tudni akarják, megmondhatom az okát. A kabátomról hiányzik két gomb, ennél fogva zsebeimbe kell nyulnom, hogy a kabát két szárnyát összetartsam. Ha pedig netalán szétnyitnám szárnyait, meggyőződhetnék a tekintetes kir. törvényszék, hogy gallér és

manzetta van ugyan rajtam, de az ingnek csak a helye van meg.

Az elnök. Az már más! Mi a foglalkozása!

A vádlott: Ime a névjegyem!

SALAMOM SALAMON

elfogadó, kibocsátó és forgató.

Budapest.

Az elnök: Micsoda, ezt ön foglalkozásnak nevezi?

A vádlott: Természetesen. Tudvalevő dolog, hogy a pénzintézetek a váltón három aláírást követelnek. A hitelt kérőnek két kezest kell állítania, akik közül egynek föltétlenül hitelképesnek kell lennie, a másik azonban bárki, a legszegényebb ördög is lehet. Ez a másik én vagyok. Nagyon sok esetben meg van az egyik, de a másik hiány-

zik s ilyen esetekben rendelkezésre állok néhány forintért.

Az elnök: És ebből megél?

A vádlott: No hát nem viszek olyan háztartást, mint pl. az elnök ur, nem öltözködhetem olyan elegánsan, mint pl. az ügyész ur, de sokkal kényelmesebb a dolgom, mint pl. a diurnistáé.

Az elnök: Rettenetes sok váltója lehet forgalomban!

A vádlott: Az már bizonyos. Épen a múlt hónapban irtam alá az ezredik forgatványt.

Az elnök: (hirtelen): Hát ezt a váltót mikor irta alá?

A vádlott: Ezt? . . . Tévedni tetszik, nem irtam alá.

Az elnök: A vizsgálóbíró előtt boismerte.

A vádlott: Tévedni tetszik: engem a vizsgálóbíró ki sem hallgatott.

Az elnök: Ejnye, ejnye! Már minek tagad ilyeneket? Ime a jegyzőkönyv, amelyet

Budapesti elsőrangú pénzüintézetnél

olcsó törlesztéses kölcsön kapható **600 koronától a legmagasabb összegig**, első és második helyen a **legrövidebb idő alatt**, oly kedvezményvel, hogy az **adós elhalálozásával tartozása** felvilágosítást nyújt **Neuschloss-Testvérek** törvényszékileg bej. cég **Szatmártt, Árpád-utca 20. sz.** irodájában. Telefon 16. Minden kedden **Fehérgyarmaton** is.

Az, hogy erre súlyos és követelő oka volt. Az, hogy az ország nemzetiségi diákjai is ép úgy, mint Horvátországé, nem engednek el egy alkalmat sem, akár kulturális akár gazdasági, hogy ne demonstrálják hazafiatalan érzéseiket, nemzetbomlasztó törekvéseiket, államromboló céljaikat.

Ezek fájdalmas és megfontolandó tünetek, melyek mellett elurranni, vagy melyeket kicsinybe venni politikai öngyilkosság.

Ez áramlatok ellen kellene állást foglalni kormányának, magyar társadalomnak s magyar ifjuságnak. Meg kell értenünk, hogy a hógörgeteg ellen védekezni nem passzív, félrevonulással és elmélkedéssel kell, hanem annak szétolvasztásával.

S ezt csak radikális eszközökkel érjük el, zöldszászok, pángermánok, dákórománok és nagyhorvát Strossmayerek ellen a saját fegyverüket kell alkalmazni, vagy belenyugodni a bukásba.

A kereszt.

A múlt héten két nagyon nevezetes esemény történt városunkban. Nevezetességüknek csak a csend volt nagyobb, melyben mindkettő lefolyt. Szeptember 3-án a tanítóképző-intézet mellett a sz. e. *Hám* püspök vetette régi alapokon, de újonnan épülő Jézus szents. Szíve-templom toronykeresztjének feltűzése, szeptember 4-én pedig a szatmári katolikus elemi fiúiskola és a papnövendékek együttes Veni Sanctéja a székesegyházban, melyet maga püspök Ő méltósága tartott.

Feljegyezzük mindkét eseményt a lapoknak hasábjain is. Katolikus vallásos meggyőződésünk, városunk iránt való meleg érzésünk, a Krisztus keresztje iránt való szeretet, a hála és köszönet ösztönöz erre.

Arra az újonnan épülő templomra régén szükség volt. Szinte ötven esztendeje, hogy ezt a szükségét már felismerte a szent emlékü *Hámnak* nagy lelke és építtetni kezdett ott, Németinek legmagasabb pontján

aláírt. És a szakértők és a három tanu is ön ellen bizonyítanak.

A vádlott: Tévedni tetszik. Azok a tanu nem bizonyíthatnak én ellenem semmit. Szegény ember vagyok, de tisztességes. Nem álltam még törvény előtt soha.

Az elnök: Talán azt is letagadja, hogy a vádhatározatba belenyugodott? Nem föllebezte meg.

A vádlott: Ez már mégis sok! Alászol-gája. (Menni akar.)

Az elnök: Ha itt nem marad, fogház-öröket hivatok.

Vádlott: Csak tessék! . . . Nem gondoltam, hogy a nagyságos ur így megsze-kirozzhat valakit.

Az elnök: Megálljon csak! Hátha téve-dés van a dologban. Hol lakik ön?

A vádlott: Az Aréna-uton, 39/A szám alatt.

Az elnök: Bocsanatot kérek, önnek igaza van. Az a Salamom Salamon, akivel dolgozunk van az Aréna-uton, 39/B. szám alatt lakik.

A vádlott: Kedves kis tévedés! Aján-lom magamat.

Gutius.

nagy, monumentális művet, zárdát és templo-mot. Azt a jámbor életnek példájául, a ke-resztény szeretetnek otthonául, ezt az Isten dicsőségére, mindkettőt a lelkeknek üdvös-ségére. A vallás dicsőségét ragyogtatni, Szatmár városát, mely bár nagyon próbára tette a sz. e. püspök türelmét és szeretetét, nagyon kedves volt neki, emelni, a város-nak éppen azon a pontján, mely a legelhagya-tottabb volt, építeni a vallásos kulturának otthonát, — ez volt annak a halhatatlan em-lékö püspöknek célja. Most aztán két férfi-nak szíve egyszerre dobbant meg arra a gon-dolatra, hogy fel kell támasztani *Hámnak* dicsőséges emlékezetét, folytatni kell műveit, meg kell mutatni, hogy amint az egyház-megye az ő nagy szelleméből táplálkozik, az ő intéstitciónak mesgyéjén terjeszkedik tova, úgy az ő szelleme virraszt, Szatmár felett is, melynek alapvető szépségeit is ő adta meg.

Igy épül meg az a németibeli istenháza a püspök ur Ő méltóságának és *Kádár* Amb-rus dr. kanonok, prépostnak bőkezűségéből. Magasabban állanak fölöttünk ők, *Hám* Já-nos szellemének méltóságos örökösei, sem-hogy hozzájuk juthatna annak a hálának és köszönetnek szava, melyet nekik nagy-lelkűségükért városunk hívő népe hoz, ha-csak itt meg nem írjuk azt. Ez a hívő nép tudja, megérezte, hogy az a templom nem-csak nagyjainknak bőkezűségét, Isten ügy-ért lángoló szeretetét beszéli, hanem az ő üdvösségét is. Krisztusnak keresztje, melyet a templom tornyára tűztek, elébe ragyogja azt a sok jót, melyet keresztény katolikus hitének köszön, azt a szeretetet, melyben hivat és nem hivat mindig részesítette Krisztus anyaszentegyháza és amelynek fé-nyes tanúságát adja most az apostolok utóda, a főpásztor és egy Jézus Szíve szerint való főpap. Ezt köszöni most a hívő nép annak a „holt kéznek“, melyet Szatmáron soha sem volt ugyan oka senkinek becs-mélni, mégis megtették. Fogják majd látni közülünk a fiatalabbak, hogy amit sok erő-lődéssel, itt-ott jogtalan aspirációkkal igye-keznek más oldalról megvalósítani kevés sikerrel, azt sikeresen fogja megoldani az a templom. Németinek emelését értjük. Nem kaszárnyák, nem vásárterek, nem a köz-

ponttal összekötő utak az egyedüli biztosi-tékai egy város lendületének, hanem a templomok. Ha van, hol kapjon tanácsot, vigasztalást, tiszta örömeiket a hívő lélek, ha van, ahová hálás örömet hozza, búbánatát ahol elsirassa, alamizsna-filléreit ahol ki-ossza, ott új élet kezdődik. Így lesz nálunk is. Jó levegő, olcsó telek, szép kert volt Né-metiben eddig is. Hogy most temploma is van, mindene megvan arra, hogy népesedjék uri, intelligens elemmel is. Adja Isten, hogy az egyháznak örökifju ereje még más alkotá-sokat is teremtsen a városnak azon a vidékén.

A szeptember 4 i ünnep sem jelent ke-veőbbet. Érezte a püspök ur lelke, hogy ezen a Veni Sanctén mint árad a hála a szülők, tanítók, a papság lelkéből Isten iránt és a püs-pöknek magas személye iránt azért, hogy nagy megnyugvásukra a katolikusoknak és sok nem katolikusnak az elemi fiúiskolát hit-vallásos, katolikus iskolának megtartotta. Mennyi aggodalom közt, milyen elszántsággal és buzgó akarattal kellett ezért az ügyért küzdeni, alig mondhatnók el, az anyagi ál-doizat is, melyet amaz iskolának fenntartása követel, kibeszélhetlen még ma.

De a tény, az beszél.

Hangosan kívánja, hogy nyilvános di-csérlet és hála adassék a főpásztornak, aki megtartotta az iskolát annak a kezében, akié az erkölcsi alapon és történelmi jogon, — a val-lás kezében. Ez annál nagyobb érdem, minél kárhuzatosabb volt az a már beismert köny-nyelműség, melylyel a felekezetek kezükből kisiklani engedték iskoláikat, sőt magok ajánlották föl másnak olyan jóért, mely hogy nem marad-e csalfa álom, ma még senki tudja.

Az a hitvallásosnak, katolikusnak meg-maradt iskola azt beszéli, hogy a katholi-kusokat lehet engedményekre bírni, lehet tőlük jogos javakat megtagadni, de nem lehet velük megalkudni akkor, mikor élet-feltételekről van szó. Igen! Nekünk az iskola életfeltétel, nekünk az iskola a templom után legszentebb intéstitciónk. Az elemi iskola nem kevésbbé, mint egyéb iskoláink. Sőt ez talán inkább, mint a többiek. Mert itt dől el először, milyen lesz a jövő nemzedékeknek vallási képe. Vajjon hitében erőteljes, hitében

A munka lovagja.

Irta: *Alfons Allias.*

I.

Az óriási bőrkaszékból alig látszott ki a vézna kis emberke: Vidard bankigaz-gató. Mintha fogadásból történnék, úgy fujta a szivarja füstjét.

— Sosem kerestem a dicsőséget, — ve-tette oda látogatójának, Tevaunak, egy le-gazdálkodott földesurnak.

Emez kézséggel ráhagyta:

— Tudom.

— Sosem fájt a fogam semmiféle rend-jelszalagra.

A másik ismét beleegyezett:

— Tudom.

Vidard fölényes mosolylyal folytatta:

— Pedig hányszor környékeztek meg!

— Ne mondd!

— De mondom, mert így van. Vala-hányszor valami nagyobb pénzügyi műve-letet végzett a bankom, mindig tapogatóztak, nem kellene-e a becsületrend? . . .

Amaz — egyszerű gondolkozású vidéki ur — belebámult a szónokló bankigazgatóba.

— Éredekés!

— Már ez így van! És hogy keresték az ujságírók a kegyemet.

Tevau izgett-mozgott a kíváncsiságtól:

— Pedig azok maguk is gögös emberek.

— Remélem, nem tartasz szerényte-lennek . . .

— Ó, kérlek . . .

— . . . ha azt mondom, hogy a ko-moly érdemeket mindenki ismeri.

Tevau meleg tekintettel ismerte el eze-ket az érdemeket:

— De hát én nem értem, miért nem akarsz elfogadni kitüntetéset? És miért nem szereted az ujságírókat?

— Mert én a babért munkálkodásom eredményében látom. Az én dicsőségemet ne ujság hirdesse, hanem siker . . .

Libériás szolga lépett be.

— Igazgató ur, Cailles Edmond ur, a „Grand Paris“ munkatársa óhajt bejönni.

Vidardból egyszerre kiszaladt a nagy nyugalom.

— Engedd őt be. És Tevau felé fordult:

— Lásd már megint zavarnak. Ki nem állhatom ezt a népséget. Tudod mit, édes ba-rátom: míg én ezt lerázom nyakamról, te el-végezheted a kölcsönügyedet. Az osztályfő-nöködet már értesítettem. Második emeleten

közönyös, mis-más meggyőződésű nemzedékek jönnek-e vagy erős meggyőződésű, fedhetlen erkölcsű, öntudatosan keresztény polgárokat kap-e a keresztény haza, a keresztény társadalom? Nem rekriminálunk és nem jövendőlkünk az állami iskolák ellen, de a magunkéink, a kifejezetten hitvallásosoknak ma már elismert feltétlen érdemét ismét hangsúlyozzuk azok felett. Ugy van szerte a világon mindenütt, Magyarországon is, így lesz nálunk is: fegyelem, hazafiasság, tanítási eredmény tekintetében a hitvallásos iskolák mindig mérkőznek az államiakkal, erkölcsösség, vallásosság tekintetében pedig messze magasan állanak felettük.

Ime, hogy a szülők milyen hamar felismerték ezt az igazságot, ezt is a hitvallásosnak megmaradt iskola jelen képe beszéli. Túl van tömve. A jelentkezőknek, gör. katolikusoknak és más vallásúaknak, egy részét el kellett utasítani. Az iskola Veni Sanctéjára, jöllehet annak ünnepies volta nem volt előre hirdelve, tömegekben jöttek a szülők mély hálával szívökben azért, hogy hitvallásos iskolákba járathatják továbbra is gyermekeiket és olyan tanítók, nevelők elé, akiknek személye jótálló biztosítéka a jövő üdvös sikereinek. Nekik is szól a szülők, a katolikusok elismerése nemcsak eddigi működésükért, hanem a katolikus ügy mellett mutatott hűségükért is, melyet ugyancsak próbára tett az államosítás ügye.

Adja Isten, hogy a szülők legjobb reményeit valóra váltsa a jövő, hogy tanítóinknak megsokasodott gondjait és kötelességtudását nagy sikerek koronázzák, hogy virágozzék, még népesüljön, nagyobbodjék az az iskola, mindnyájunk megnyugvására, nagylelkű főpásztorunknak, akinek létezését most már egyedül köszöni, büszkeségére és örömére!

A Jézus keresztjének pedig dicsőségére! Ennek a keresztnek szeretete mentette meg, ennek a szeretete töltse be és virágoztassa ezt az iskolát!

O.

Városi közgyűlés.

Törvényhatósági bizottságunk tegnap délután tartotta meg szeptember havi rendes közgyűlését. A szabadságon levő főispán he-

van a szobája. A viszontlátásra. Azután jöjj vissza.

— Föltétlenül!

II.

— Oh, kedves uram, minek köszönhetem szives látogatását?

Cailles, a folytonos éjszakázástól fakó arcú újságíró, egyszerűen és minden hangsúlyozás nélkül felelte:

— Felvilágosítást szeretnék, igazgató ur, az új zálogkölesnről a lapom számára.

— Oh, a legnagyobb készséggel. Tessék, foglaljon helyet. Ne, ne oda, az kényelmetlen. Ide méltóztassék a karosszékre. Milyen szivart parancsol? Erőset? Gyengét?

Az újságíró száraz maradt:

— Megtisztel, igazgató ur, de nem vagyok dohányos.

Vidard megkoczkáztatott egy kis szelimes kérdést:

— Hisz akkor vagyont gyűjthet...

Az újságíró tekintetében fanyar mosoly telepedett:

— No nem vagyok tőkepénzes. De kérem szépen az ügy...

A másik kézzel-lábbal igyekezett, hogy kedves legyen.

— Ugyan, az Isten áldja, ön úgy is

lyett Papp Géza polgármester elnökölt. A bizottsági tagok feltűnő kis számban vettek részt a közgyűlésen. A tárgyalás simán, nyugodt mederben indult meg, a vége felé azonban csaknem a szenvedélyességig kiélesedett. A polgármesteri havi jelentést Körösmezey főjegyző olvasta fel. A jelentés tudomására hozta a közgyűlésnek, hogy az Árpád-utcai árok betömésére és betonesatornával való kiépítésére hirdetett árlejtés kedvező eredménnyel végződött, mert a munkálatok végzésére több vállalkozó jelentkezett. Ezek közül a legelőnyösebb, a legolcsóbb ajánlatot a Scheffeli cég tette, miért is a közgyűlés őt bizta meg a munkálat végrehajtásával. A Deák-tér feltöltése, melyet egy régebbi közgyűlési határozatból kifolyólag fogantatosítottak, 6821 koronát emésztett föl. Ezen esztétikai és rendészeti szempontból nagyon is szükséges munkálatnál még pár száz korona megtakarítás mutatkozik. A dohánybevéltő hivatalnak városunkban leendő elhelyezése ezéjéből *Harácsék* László pénzügyi főtanácsos közelebb helyszíni szemlét tartott, de a város által kijelölt régi honvédlaktanyát a dohánybevéltő helyül nem találta megfelelőnek. Rozoga is, szűk is. De meg a M. Á. V.-tól elágazó sűrű pár kiépítése odáig nagy költséget vonna maga után.

A dohánybevéltő hivatal helyül a kiküldött főtanácsos legalkalmasabbnak találta a gazdasági egyesület szőlőtelepe mellett elterülő térséget, az ugynevezett városi luczernást, mely teljesen megfelelő volna az említett ezélra. Az ez ügyben megindult tárgyalások remélni engedik, hogy a dohánybevéltő hivatal ott fog felépülni.

Budapest székes-főváros az általa rendezendő Kossuth-ünnepre meghívta törvényhatóságunkat is, mely az ünnepélyen képviseltetni fogja magát egy küldöttség által.

A városunkban rendezendő Kossuth-ünnepély programját, melyet lapunkban már közöltünk, a közgyűlés minden pontjában magáévá tette. Dr. *Keresztszeghy* bizottsági tag az olasz borvám klauzula eltörlése tárgyában egy részletesen megokolt indítványt nyújtott be, melyet a közgyűlés elfogadott. Ily értelemben feliratot küld a törvényható-

anyit dolgozik. Pihenjen egy kicsit. Egyébiránt van egy eszmém.

Szelid, alig észrevehető, finom irónia ugrált Cailles szavából:

— Méltóztassék.

— Kérem minek vesződjek ön most? A titkárom majd a legrészletesebben megírja a zálogkölesn ügyét, estére benn lesz már a jelentés az ön szerkesztőségi asztalán.

— Ó, kérem, — nagyon szivesen...

Csakh úgy dült a meleg készség a bankigazgatóból:

— Szót sem érdemel. Ön pedig itt marad egy kicsit csevegni. El tessék hinni, oly kevés az okos ember, hogy jól esik, ha újságírókkal beszélgethetek.

Ez már oly forró simogatás volt, hogy Cailles elnevette magát:

— Nagyon magas véleménye van önnek mifelőlünk.

Amaz kellemetlenül előzékenykedett:

— Ha magas a véleményem, ezt egyszerűen az önök kiválósága okozza. Egyébiránt mondhatom, elsőrangú munka ám ez az új zálogkölesn.

Cailles érzéktelen nyugalommal kérdezte.

— Igen?

— Valóban az, — ömlengett Vidard.

ság a kormányelnökhöz, a földmivélsügyi-miniszterhez s pártolás végett az indítványt elküldi az ország összes törvényhatóságaihoz.

Bartók László és *Mauer* Armand okleveles gyógyszerészek egy gyógyszeráru üzlet megnyitását kérték a belügyminisztertől, ki a személyi megbízhatóságot illetőleg véleményadásra hívta fel a törvényhatóságot.

A gyógyszeráru üzlet megnyitására a közgyűlés *Bartók* Lászlót melegen ajánlotta a miniszternek.

A szatmár-erdődi h. é. vasut által a közigazgatási bejárás alkalmával megállapított műtárgyak, hidak és átvezetők kiépítésénél eszközölt eltérések ügyében beterjesztett tanácsi javaslatot a közgyűlés elfogadta.

Lüehrvaldt János városi számtiszt, ki az ismételt engedélyezett időhaladék dacára sem szerezte meg a törvényes képesítést, a főispán állásából elmozdította. Ezen intézkedést a közgyűlés tudomásul vette s a tanácsot megbizta, hogy ez állás betöltésére a pályázatot hirdesse ki.

A II. transversalis közuttra hozzájárulási költség ezímen 30000 koronát szavaztak meg. Ezen összeget 15 év alatt, 2000 koronás kamatmentes részletekben fogják fizetni.

A Neuschloss-fürészgyárnak a vágási terület megváltoztatása iránti kérelmét a közgyűlés méltányosnak találta s a kérelemhez hozzájárult.

Kiszely Károly adótörlés iránt beterjesztett kérelmét a közgyűlés nem teljesítette, hanem elfogadta a jogügyi bizottság azon javaslatát, hogy a város által fizetett kamattörvény után községi pótdát tartozik fizetni.

A kettős ovoda ügyében — minthogy telekvásárlásról van szó, f. hó 25.-ére összehívott rendkívüli közgyűlésen fognak határozni. A régebben ovodának kiszemelt telek helyett a gazdasági tanácsos jelentésében *Kovács* Béla kir. tanfelügyelő Rákóczy-utcai házáat ajánlja, melyet a tulajdonos 66000 korona áron egy kettős ovoda ezéljaira hajlandó átalakítani.

Bartha Kálmán ellene van e telek megvételének, mert az ovodának nem alkalmas. Az állami ovodának az iskolák közelében kell lenni. Az egyes ovodának a hive, miért is

Kérem szépen félesztendei szakadatlan munkámba került. Mert tisztára az én vállamon volt az egész.

Az újságíró boszontóan egykedvű maradt. Csak azért szolt valamit, hogy éppen szóljon:

— De sikerült?

A bankigazgató belepirult az önértetbe:

— Sikerült fényesen. Életemnek egyik büszkesége lesz ez a munka... Hanem persze erről nem vesznek tudomást a köztársasági elnöki palotában... Persze...

Az újságíró az órájára nézett és menni készült.

Vidard tekintetéből csöppögött a vágyó melegség.

— Igazán köszönöm, hogy megtisztelt a látogatásával... Ne feledkezzék meg rólam a lapjában... Hiába: ez kell...

III.

Tevau, a szelid vidéki ur erősen érdeklődött:

— Beszéltél az újságíróval?

Vidard ur arca ki volt vasalva:

— Hadd el, kérlek. Alig bírtam lerázni a nyakamról... Mit, kell énnekem újság, vagy rendjelszalag? Én csak a munkám eredményében látom a sikert.

Sz. K.

a gazdasági tanácsos javaslatával szemben ellenindítványt nyújt be s annak elfogadását kérte. Az elnöklő polgármester az indítványt nem engedte tárgyalni. Megokolta ezen eljárását azzal, hogy a törvény rendelkezése szerint annak az összehívandó rendkívüli közgyűlésen van helye. Mivel pedig felszólalónak családja is ajánlatba hozta telkét az ovoda céljaira, mint érdekelt fél, ez ügyben nem is szólhat. Bartha bizottsági tag gyanúsításnak vette a polgármester ezen nyilatkozatát s kemény replikában tovább is védte álláspontját. Hogy a szólás jogával igenis élhet, felhozta, hogy az említett ajánlat ellen ő tiltakozott s ezen tiltakozását írásban is jelezte, csak hogy a polgármester ur azt figyelmen kívül hagyta. Az ellenindítványt a beérkezett ajánlatokkal együtt a rendkívüli közgyűlés fogja tárgyalni.

A Mensa akadémicára még két alapítványt tett a város azon kikötéssel, hogy ezen helyekre a kijelölési jog kizárólag a törvényhatóságot illeti.

A Pannoniánál újabban észlelt építési hiányok megszüntetésére 1416 kor. pótköltséget szavazott meg.

Özv. Germarz Tivadarnének évi nyugdíját 440 koronában állapították meg, mely f. évi jul. 1-től esedékes.

Arokháti Vilmos községi birónak egészségének helyreállítása céljából 4 heti szabadságot engedélyeztek s ezzel a közgyűlés véget ért.

H i r e k.

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetési díjaikat és a hátralékokat lapunk kiadóhivatalának megküldeni.

Gyászmisék. Tegnap és ma gyászmisék voltak a székesegyházban. Tegnap dr. Schlauich Lőrincz kardinális, nagyváradai püspök lelke nyugalmáért, ma Erzsébet királyné szerencsétlen halálának évfordulója alkalmából. Mind a kétszer maga a püspök ur Ó méltósága végezte. A tanuló ifjúságon kívül ott voltak a városi hatóság és tisztikar képviselői és sokan a közönség köréből.

Bérmant. Székelyhidi gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök legközelebb vármegyénkbe érkezik, hogy az erdélyi egyházmegyéhez tartozó róm. kath. plébániákat meglátogassa és a hiveknek kiszolgáltassa a bérmálás szentségét. E hó 16-án érkezik meg Alsó-Kapnikra, ahol másnap bérmál, 18-án pedig Kapnik-Bányán osztja ki a bérmálás szentségét.

Negyvenéves áldozár. E hó 8-án töltötte be Unger Lajos, egyházmegyei főpénztáros áldozópapságának 40-ik évfordulóját. A derék jó szívű öreg ur, kit lelkeinek nemes tulajdonai miatt mindenki szeret, jó erőben, fiatalos kedéllyel érte el életpályájának ezt a nevezetes határpontját. Mindnyájan kívánjuk neki teljes boldogságot élvezve, — a másik negyvenet.

Egán Ede emlékköve. Egan Ede tragikus halálának első évfordulója e hó 20-án lesz. Ezen a napon fog ünnepélyesen felszenteltetni Egán Edének keresztalaku emlékköve, amit a szerencsétlenség helyén, a hegyfarki dombon állítanak fel s amely kereszt hazai fehér márványból készült.

Katonai kinevezések. Schrevel Ede, Carmine Gusztáv, Negrey Jenő, Tany Lajos, Weidl

Gyula s Karl József császári s hadapród iskola növendékei az 5-ik gyalogezredhez tiszthelyettesekké neveztettek ki.

Áthelyezés a honvédségnél. Egrgy Gyula honvéd kezelő tisztt hasonló minőségben Egerbe helyeztetett át. Helyét Láposi István kezelő tiszti vizsgát tett őrmester foglalja el, ki előbb a törzstiszti tanfolyamon a segéd-tisztt mellett működött.

A máramarosi ügy. Böven foglalkoztunk annak idején azzal a nagy sensatiót keltett ügygyel, melyet Bartha Miklós szellőztetett a „Magyarország” hasábjain a máramarosi közigazgatási visszaélésekről. A bátor fellépésnek megvan a kívánt eredménye, mert a belügyminiszter elrendelte Máramarosban a vizsgálatot, melynek foganatosításával Kaffka miniszteri tanácsost és Horváth Elek min. titkárt bizta meg. A pénzügyminiszter pedig a pénzügyigazgatóság megvizsgálására Kocsán Lajos pénzügyi tanácsost küldötte ki.

Gyászhir. Pulszky János, felsőpapsai gör. kath. lelkesz, Máramaros vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, élte 69-ik, boldog házassága 33-ik s áldozársága 32-ik évében, hosszas szenvedés után, f. hó 3-án Felső-Apsán elhunyt. Temetése f. hó 5-én d. e. 9 órakor történt.

Templomszentelés. A munkácsi róm. kath. plébániához tartozó Pósháza fiókközségnek nagy öröme van, mert folyó hó 14-én reggel 9 órakor az ujon épült templomot fogja felszentelni, mely legnagyobb részben a hitközség költségén épült, bár hozzá más jótévk is járultak adományaikkal. E templom ékessége a községnek és a vidéknek. Tervét Bernovits Gusztáv városi mérnök készítette s az ő felügyelete alatt épült fel.

Adomány. A püspök ur Ó méltósága a tűzoltó egyesület által rendezett népnünpély céljaira 40 (negyven) koronát adományozott.

A közigazgatási tanfolyam tanárai. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök a máramarosszigeti községi közigazgatási tanfolyamánál az igazgatóhelyettesi tiszttel dr. Pap Tibor jogakadémiai igazgatót, előadói tiszttel az igazgatóhelyettesen kívül dr. Grünwald Zsigmond ügyvédet, Iró Károly pénzügyi fogalmazót, Tván Endre vármegyei aljegyzőt, Kovács Sándor nyugalmazott honvédezedest, dr. Kim Béla jogakadémiai tanárt, Szegedy Gyula ügyvédet és dr. Wekerle László kir. tanfelügyelőt bizta meg.

Nyugdíjazás. Ó felsége a király rendelete folytán Chintvanu Miklós es. és kir. százados, ki városunkban is több éven át állomásozott, f. év szept. 1-től nyugalomba helyeztetett.

Eljegyzés. Csillag Aladár, a högyészi népbank főkönyvelője, eljegyezte Ruzitska Lujza kisasszonyt Barlafaluban. — Lukács Dénes tiszta-ujlaki m. á. v. hivatalnok a napokban tartotta eljegyzését Schnell Pál nyug. uradalmi tisztviselő leányával, Mariskával. Flóra Péter szatmárhegyi állami iskolai vezető tanító eljegyezte Nevetlenfaluban özv. Köncs Sándorné urnő leányát, Klára kisasszonyt.

Tanítóválasztás. Nagy-Majtény község iskolaszéke f. hó 7-én Elchlinger János okleveles tanítót, a kir. kath. tanítóképző intézetnek a múlt évben végzett növendékét, választotta meg.

A diákkongresszus elmarad. A magyarországi oláh diákok a romániai diáksággal karöltve a Budapestre e hó végére összehívott diákkongresszuson azt akarták kierősza-

kolni, hogy a magyarországi oláh diákság, mint külön román nemzetiség, vegyen részt a kongresszuson. Ezekhez járult a lengyeleknek a németek iránt való gyűlölete, amely a két nemzet részéről megjelenő diákok között is kitöréssel fenyegetett. Mindezek arra indították a kongresszus vezetőségét, hogy a kongresszus megtartásáról lemondjon. A kongresszus elnöksége részéről e tárgyban kiadott és a diákegyesületekhez intézet körlevélből közöljük, hogy a Corda Fratres nemzetközi diákszövetség elnöksége és a III. nemzetközi diákkongresszus rendező bizottsága kollegiális tisztelettel értesíti a kongresszus iránt érdeklődő és az arra jelentkező kartársakat a következőkről: Az elnökségnek és a rendező bizottságnak, az utóbbi időben sajnálattal kellett újból és újból tapasztalnia azt, hogy a kongresszusra jelentkezettek egy bizonyos töredékének a kongresszust a magyar államnak épen úgy, mint egyes szomszéd államoknak belügyeit érintő politikai és nemzetiségi viták és demonstrációk színhelyévé tenni eltökélt szándéka. Emiatt a magyar államban mindenkinek biztosított és a szent szólásszabadság, amelyért annyit küzdött e nemzet, lehetetlenné teszi, hogy az illető urakat ismételtlen nyilvánított szándékuk megvalósításától itt a helyszínén visszatartsuk. Tartozunk azonban ugy hazánkunk, mint — éppen egy nemzetközi kongresszus alkalmából — más államoknak is azzal, hogy alkalmat ne nyujtsunk ily, az egyetemes diákegyesületek természetesen céljával egyenes ellentétben álló vállalkozásoknak kivitelére. Ily körülmények közt érett megfontolás után kénytelen volt magát az elnökség elhatározni, hogy az összes érdeklődőket és különösen a jelentkezőket értesíti, hogy a Budapestre folyó évi szeptember hó végére összehívott III. nemzetközi diákkongresszust nem fogja megtartatni.

A láposbányai r. kath. templomot az ottani plébános, Felhő Gyula buzgólkodása folytán renoválták. A renoválásához a kincstár 3836 kor.-t, a Miksa-bányatársulat 100 kor. s a hivek 30 koronával járultak hozzá. Renoválás után az első misét Szeőke Béla nagybányai h. plébános mondotta segédlettel szept. 8-án, a búcsu napján. A szentbeszédet Csókás Vidor nagybányai káplán tartotta. A templomi ünnep után fényes ebéd volt a vendégszerető plébános asztalánál, melynél kedves pohárköszöntők hangzottak el.

Esküvő. Szémek Viktor, a budapesti Thékgyár könyvvezetője, tegnapelőtt délben esküdött örök hűséget a gör. kath. templomban Böleskeővy Etelka kisasszonynak.

Kitüntetett egyetemi hallgatók. A vallás és közoktatásügyi miniszter újabb rendelete alapján mindazon egyetemi hallgatók, kik a tanév folyamán kitüntetéssel vizsgáltak, hivatalos dícséretben részesülnek. A miniszter most sorra közli hivatalos közlönyében a félezerre menő megdícsértek névsorát. Mint olvassuk, Borgida Lajos s Lakatos Géza, kik jogtudományi szigorlataikat s Bender Béla, ki orvosgyakorlati szigorlatait dícsérettel tették le, miniszteri elismerésben részesülnek. A felsorolt egyetemi hallgatók a helybeli főgymnasiumnak voltak jeles növendékei.

A beiratások eredménye. A kir. kath. főgymnasiumba a most kezdődő tanévre 526 növendék iratkozott be. E szám az egyes osztályok közt köv. oszlik meg: Az 1. osztályba 110, a 2-ikba 91, a 3-ikba 93, a 4-ikbe 62, az 5-ikbe 61, a 6-ikba 30, 7-ikbe 32, a 8-ikba 47 tanuló van felvéve. — A

helybeli róm. kath. fiu-népiskolában a mai napig beiratkozott 302 tanuló és pedig: az I. osztályba 77, a II. ba 76, a III. ba 65, a IV. ba 48, az V. ba 23, a VI. ba 12. Ezek közül róm. kath. 259, gör. kath. 43. Helybeli van 273, vidéki szülők gyermeke 29. Ennyi növendéke még eddig nem volt az iskolának.

Az irgalmas rend a napokban tartotta nagygyűlését budapesti rendházában. A gyűléser Gasser M. Cas ián, a rend római generálisa elnökölt. Rendfőnökké Füzy Szaniszlót választották. Az irgalmas rend szatmári intézete vezetésével újból Kremmer Ede irgalmas rendi perjel bízott meg.

A budapesti állami tanító-képző negyed-éves növendékei f. hó 12-én pénteken tanulmányi kirándulásukban meglátogatják városunkat is, amikor is a helybeli kir. kath. tanítóképző tanári kara fogja kalauzolni a testvér intézet növendékeit a város nevezetességeinek megtekintésében.

Műkedvelő előadás. A budapesti „Szatmári kör“ elnöke és ifjúsága egy rendkívül kellemes esetet szerzett városunk intelligenciájának folyó hó 4-én. Magasabb színvonalon álló műkedvelői előadást még nem produkáltak városunkban, mint ez alkalommal a színházban a szereplők, pedig a darab még gyakorlott színészeknek is dolgot ad. Sardou „A jó barátok“ cz. vigjátéka ötletes, finom bonyodalmakból, érdekfeszítő cselekvényekből szőtt és szellemesen megírt szalon darab. A legkisebb szegletesség, ügyetlenség, ferdeség előadás közben kockáztathatja a sikert, de jól megjátszva nagyon hálás és színszerű mű. 4-én este az egybevágó előadás minden szereplő részére termelt borostyánt. A legnagyobb szerepet „Cecilia“ Maróthy Mariska k. a. játszotta találó felfogással, művészi alakítással, mindenkit meglepő routinnal, elragadó verizmussal. Méltó partnere volt Csomay Győző (Tholosan), ki az előadó művészet iránt atyjától örökölt szép és sokoldalú tehetségeit a finom izlés kívánta keretek között csillogtatta a közönség gyönyörködtetésére. Csupa kellemes és élet volt Emilia raeprezentálója, Hérmán Margit k. a., Göde Erzsike kis szerepét nagyon rokonszenvesen játszotta. Lengyel Angela bájos színpadi jelenség és jeles műkedvelőnek bizonyult. Rafael a kis Szilágyi Erzsike volt, kiből kilátszik a genialitás. Pap László ur (Mareca)nak gazdag humoros vénája van. Kürti és Hronyecz urak alakítása perfect, Szilágyi Dezső, Csomay urak játéka kritikán felül állott. Előadás után tánczczal egybekötött társas szórakozás volt a polgári kaszinóban. A tiszta jövedelem a 200 koronát meghaladja.

Kiseb a pótdó. A gazdasági szakosztály legközelebbi ülésén tárgyalta a jövő évi költségelőirányzatot, a mely szerint a pótdó 84 százalék lesz, vagyis az ideihez képest 2 százalékkal kevesebb.

Vasárnapi munkaszünetek. A vasárnap munkaszünetéről szóló törvények alkalmazását illetőleg Ugoesa vármegye azzal a kérelemmel fordult a képviselőházhoz, hogy a vasárnapi munkaszünetet terjeszse ki a tisztviselőkarra is és vasárnapon a hivatalok működése is szüneteljen. A munka el van tiltva a népek, de az nincs eltiltva, hogy egyes-bajos dolgait jórészt e napon végezze és a hivatalokat járva, a tisztviselőket is, magát is megfossa a vasárnap áldásaitól: a pihenéstől és a lelki épüléstől.

Új választókerületi székhely. A belügyminiszter a vármegye közönségének a mezőpetrii vármegyei bizottsági tagválasztó kerületnek Mező-Petriből Szaniszlóra leendő át-helyezése ügyében kelt határozatát jóváhagyta.

Az ügyvédi kamarából. A helybeli ügyvédi kamara Kiss Róbert Szatmár székhellyel bejegyezve volt ügyvédet elhalálozása következtében a kamara névjegyzékéből törölte és irodája részére gondnokul Bakó Lajos szatmári lakos ügyvédet rendelte ki.

Kész a telefon. Telefon összeköttetésünk a múlt szerdán estére teljesen elkészült. A munkákat sikerrel lett befejezve, mint a rögtön megtett kísérletek igazolták. A napokban megtörténik a felülvizsgálás, miután átadatik a közhasználatnak.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Filius Aurél okl. tanítót, ki a közelmúltban a helybeli tanítóképzőben végezte tanulmányait, a tápió-bicskei állami elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Óvodai vizsgálat. Lélekemelő példát mutatott a kisgyermek nevelés terén elérhető bámulatos eredményre Nagy-Majtény köz-tiszteletű óvónője, Soltész Mariska kisasszony. A fényesen sikerült vizsgálat augusztus hó 31-én a számosan megjelent érdeklődő szülők és vendégek jelenlétében folyt le, kik élvezettel hallgatták a szebbnél szebb szavakat és majdnem csodás gyermeki ügyességgel elmondott pártbeszédet, miket közben-közben a gyermekek kellemes hangu éneke váltott fel. Az ünnepi hangulatra nagy hatással volt a vizsgálat azon pontja, melyben a gyermekek a jelenlevőkkel együtt szívesen, lélekkel éltették a királyt. A kedves helyről mindenki szép emlékekkel távozott, miközben sietve gratuláltak a fáradhatlan buzgó óvónőnek.

A népünnepély. A tüzoltó egyesület által a múlt vasárnap a Kossuth-kertben rendezett népünnepély fényes erkölcsi és anyagi sikerrel végződött. Óriási közönség tolongott az utakon, gyönyörködve az ügyesen rendezett versenyek, színház, czirkusz és egyéb látványosságokban. Este a tűzijáték és a Konkordia égése valóban remek produktió volt. A bevétel meghaladja a hatezer koronát. Így tehát szép kis összeg fog maradni az egyesület céljaira. A vezetőség, mely fáradságot nem ismerve működött közre a siker biztosítása érdekében, méltán örvendhet a szép eredménynek, s megérdemli a közönség legnagyobb elismerését.

Meghívó. A szatmár-németi 1902. évben besorozott ifjak f. szeptember hó 21-én Szatmáron, a „Vigadó“ összes termeiben világpósta levelezéssel egybekötött jótékony-célú zártkörű bucsu tánczestélyt rendeznek, melyre t. közönséget ez uton is tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Személyjegy 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 kor. Karzatjegy 40 fill. Karzatjegy a terembe lépésre nem jogosít. Jegyek előre válthatók: Vajda Mihály és Kenyeres Károly urak üzletében. A tiszta jövedelem az „Iparos Othon“ javára lesz fordítva. Felülfizetések — tekintve a jótékony-célú — közszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A meghívó kívánatra előmutatandó. Rendező bizottság: Tankóczy Gyula elnök. Kerekes József alelnök. Balog Lajos pénztárnok. Héti Lajos jegyző. Dobray Kálmán Zilahy Sándor ellenőrök. Rendező bizottsági tagok: Bari István, Czégényi Lajos, Farkas Bálint, Farkas József, Grammer Károly, Kolezman István, Kosztya Sándor, Koresmáros Lajos, Kozma László, Kiss József, Lajos Ferencz, Mártha László, Misura András, Mónus Károly, Poják Sándor, Rádi Lajos, Szabó Sándor, Serbán László, Tarpai József, Torhán Mihály.

Lóverseny. A szatmármegyei gazdasági

egyesület e hó 28-án a következő futamokból álló lóversenyt rendez. *I. Mezei gazdák versenye.* Kezdeté fél 3 órakor. *II. Sikverseny.* 800 korona az elsőnek, 100 K. a másodiknak. Oly 3 é. és id. lovak számára, melynek 1901—1002. évben 1000 K. értékű versenyt nem nyertek. Táv. kb. 1600 m. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. 70 kg., 5 é. és id. 73 kg., kanczára és herélre 1½ kg. kevesebb. Minden 400 K. össznyeremény után 1 kg. több halmozva 3 éveseknél 7 kg.-ig, 4 é. és idősebbeknél 5 kg.-ig. Félvéreknek 5 kg. eng. Beiratási díj 10 K.; továbbá 10 K. az indulóktól. *III. Hölgyek-díja* (Vadászverseny.) Tisztelet-díj 300 K. értékben az elsőnek, tisztelet-díj 100 K. értékben a másodiknak, tisztelet-díj 50 K. értékben a harmadiknak. Táv. kb. 4000 m. Szatmármegyében nevelt 4 é. és id. félvér lovak számára. Teher 4 é. 72 kg. 5 é. és id. 78 kg. Beiratási-díj 10 kor. *IV. Akadályverseny.* 1200 K. Ebből 500 K. adva a Magyar Lovaregylet által, 600 K. adva az Urlovasok Szövetkezete által. 1000 K. a győztesnek, 200 K. a másodiknak. Oly 4 é. és id. lovak számára, melyek 1901—1902. évben 1000 K. értékű versenyt nem nyertek. Táv. kb. 3600 m. Teher 4 é. 65 kg., 5 é. 70 és ½ kg., 6 é. és id. 72 és fél kg. Nyertesekre 5 kg. több. Félvéreknek 5 kg. eng. Beiratási díj 10 k., továbbá 20 K. az indulóktól. A 3-ik ló beiratási díját zementi. *V. Tenyésverseny* (Sikverseny) 1000 K. adja a m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur. Ebből 700 K. az elsőnek, 200 K. a másodiknak, 100 K. a harmadik lónak. Szatmármegyei Gazdasági Egyesületi tagok tulajdonában levő, Szatmármegyében ellett és nevelt 3 éves és id. félvér ménnek és kanczák számára. Táv. kb. 2000 m. Teher 3 é. 70 kg., 4 é. és id. 76 kg. kanczára 1½ kg. kevesebb. Beiratási-díj 15 K. Legalább 4 különböző tulajdonos lovának kell indulni, hogy a díj kiadassék. Házi verseny szeptember 27-én, szombaton d. u. 4 órakor a pettyén-szatmári országuton, Szatmár irányában. Találkozás Pálfalva végén. *Ügetőverseny.* 300 korona enyleti díj tisztelet-díjakban. Ebből 200 K. ért. tisztelet-díj az elsőnek, 100 K. ért. tisztelet-díj a másodiknak, tettek összege a harmadik beérkező kettős fogatnak. Csak félvér lovak futhatnak. Táv. kb. 4000 m. Ha mindkét ló amerikai vagy orosz származású 400 m., ha csak az egyik 200 m. térhátránnyal indul. Ha mindkét ló szatmármegyei tenyésztésű 400 m., ha csak egyik 200 m. tételnyit kap az illető fogat. Tét 10 kor. f. v. f. Csak egyleti tagok 4 kerekű, 2 ülési kocsin hajthatnak. Verseny kocsik kizárva. Minden versenyzőfogat egy versenybírárt tartozik vinni. A verseny lefolyása körül külön intézkedés hiányában az Urkocsisok Szövetkezetének verseny-szabályai mérvadók.

Borkiállítás. A Szatmármegyei gazdasági egyesület e hó 28-ától 30-ig Szatmáron, a Kossuth-kerti „Kioszkban“ borkóstolással egybekötött borkiállítást rendez. A kiállítás célja a szatmármegyei bortermést ismertté tenni s így annak szélesebb körű piacot biztosítani. Kívánatos ennél fogva, hogy termelőink mentül nagyobb számban mutassák be ne csak régiebb és finomabb, de újabb, u. n. tömeg-borait is. A kiállításon, hogy a termelők mentül kevesebb költséggel legyenek terhelve, a borok kiállításáért semmiféle díjat nem fizetnek, sőt a palackozást és vignettázást is a kiállítás intézősége eszközli. A termelők tisztán csak a kiállítandó borokat bármilyen edényben küldik be, de

a bírálatokra és kóstolásra való tekintettel, különösen a nagyobb tömegben eladásra szánt borokból egy-egy fajból legalább 3 liternyi mennyiséget: aszu vagy egyéb értékesebb borokból, amennyiben ez nehézséget okozna, kevesebb mennyiség is elfogadtatik. A kiállított borok nem küldetnek vissza. A kiállított összes borok a kiállítás alatt bizottság által lesznek megbírálva: az érdeemesnek pedig oklevéllel kitüntetve. Kiállíthatók a vármegye és Szatmár-Németi szab. kir. város területén termelt fiatalabb és öregebb fehér, vörös és schiller borok, mindenféle gyümölcs- és dessert-borok és pezsgők. Az összes kiállított borokról a bejelentett adatokat tartalmazó katalogus fog kiadatni. A bejelentések a csatolt bejelentő lap felhasználásával, legkésőbb szeptember hó 25 ig, lehetőleg azonban előbb is, a Szatmár-megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál eszközözendők. s a borok, hogy a kiállítás megnyitásáig megtisztuljanak, lehetőleg ugyancsak 25-ig ugyanarra a címre beküldendők. — Az egyfajta bort tartalmazó üvegek a bejelentési lap megfelelő sorszámaival látandók el.

Meghívó. A Szatmár-megyei lóversenyegylet 1902. szeptember 26-án, vasárnap, Szatmáron, a Pannonia nagytermében folyó évi lóversenyével kapcsolatban tánczestélyt rendez, melyre a művelt közönséget tisztelettel meghívja az egylet igazgatósága. *Belepti-díj:* Személy-jegy 4 korona; karzati páholy-ülés 4 korona; család-jegy 10 korona. (Páholy-ülés a terembe lépésre is jogosít.) Kezdeté este 9 órakor.

Izgatás Wlassics rendelete ellen. *Wlassics* miniszter erélyes rendelete ellen, a melylyel a magyar nyelv kötelező tanításának szigorú végrehajtására utasította a kir. tanfelügyelőket, mint a *Felvidéki Sajtóiroda* jelenti, a tót nemzetiségi sajtóban féktelen izgatás folyik. A *Národnie Noviny* szerint ez a rendelet a gyermekek szándékos és biztos elbutítása. Kötelessége konstalálni az erőszak és nemzeti elnyomás ez új tényét. Ha a magyar nyelv oly szép és gazdag volna, mint a régi helléneké, az olyan szörnyű magolása a formalizmusnak, az egész tananyagának olyan elhanyagolása, minőt ez a rendelet megkíván, akkor a gyermekek elbutítását eredményezné. És e mellett ez a rendelet nemcsak az 1868. 43 t. c. súlyos megsértése, hanem a nem magyar nemzetiségek életének és létének megtámadása, megsértése és lábbal taposása az anyanyelvnek, a nemzeti érzelmeknek és az ember zsarnoki elnyomása maga legszentebb eszméiben, törökvéseiben és lelki szükségleteiben. S a mi a praktikus oldalát illeti *Wlassics* rendeletének! Szerencsétlen tanítók, a kik Isten egész áldott hetén nem fognak egyebet tenni, mint idegen nyelvet, idegen szavakat verni a gyermekek fejébe, s szerencsétlen gyermekek, a kik a nyelv üres formáin kívül, semmit sem fogadnak majd fejükbe, szívébe és lelkükbe. Barnumnak van Hamburgban egy iskolája, a hol a papagályokat, szarkákat és rigókat tanítják egyes mondatokra. Nem küldte-e *Wlassics* oda tanulmányutra emberét s nem ott szerzett tapasztalatok alapján bocsátotta ki rendeletét?.. Elég ember szokik ki ugyis Amerikába, szükség volt még egy új rendeletre, a melylyel a gyermekeket csaknem a bölcstől kezdve el kell butítani!

Öngyilkos vasúti főkalauz. Máramaros-Szigetről különös öngyilkosság hírének jelentik. *Kovács* Mihály vasúti főkalauz a minap este a színházban jókedvűen szórakozott a fele-

ségével és az édes anyjával. A második felvonás után *Kovács* szó nélkül otthagya a színházat. Mikor a hozzátartozói a színházi előadás végeztével hazamentek, meglepő látvány tárult elbük. A főkalauz, ki még egy félóra előtt kedélyesen nevetgált a színházban, átlőtt fõvel feküdt az ágyában. Az öngyilkosság oka annál inkább érthetlenebb, mert *Kovácsot* magasabb állásba helyezték át Ungvárra, melyet a napokban kellett volna elfoglalnia.

Szétépte a medve. Nem mindennapi eset történt az elmúlt héten a körösmezői határon levő pásztorlakban, hol *Petrasku* Juont a saját udvarán egy medve szétmarcangolta. *Petrasku* kint legeltette a nyáját a hegyetõn, miközben bebarangolt az erdőbe. A véletlen egy medve bocsot hozott elébe, melyet *Petrasku* nagy ügygyel-bajjal megfogott és estefelé hazavitt a lakására, hogy egy ólba zárja. Még ugyanazon éjjel *Petrasku* erős kutyaugatásra ébredt fel. Azt hitte hogy valaki a beteretl nyáját akarja megdézsmálni, kiment tehát az udvarra, hogy szénézzen. A juh-akolnál mindent rendben talált, visszajövet a sötétségben a sertésöl felé ment, hol a kis medve volt elzárva. Itt azonban egy hatalmas medve ugrott elő, rávetette magát a pásztorra, akit letepert s azután az arcát és mellét kezdte marcangolni. A pásztor segélykiáltásaira kifutott a felesége is, de amint a medvét meglátta, ijedtében bemene-kült a házba. Hajnalban *Petrasku* teljesen szétmarcangolva, halva találta meg a felesége, a sertésöl deszkafala pedig szét volt törve és a medve-boc az öreg medvével együtt eltűnt. Az előjáróság jelentést tett az esetről a hatóságnak és hajtóvadászat elrendelését kérte, de mivel a trónörököszt össze arra a vidékre várják vadászatra, a hajtóvadászat elmaradt.

Hamis bankók. A tiz koronás bankjegyeket hamisítják. Ezt jelentette közelebb hivatalosan az Osztrák-Magyar-Bank. A sikerült hamisítványokból több példányt értékesítettek. Olyan tökéletesen utánozták, hogy csak a kemény, erősen szatinizott és így fényes papír az, amely a hamisítványokon feltűnik. A fényképészeti uton készült hamis bankjegyek a német oldalon 1292. sorozat-számmal, a magyar oldalon pedig 080028. számmal vannak ellátva.

Öngyilkosság. Hétfõn délután *Szakáll* János gazdálkodó felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva.

Tűz. Hétfõn éjjel 11 óra tájban tűz volt városunkban. *Berecz* János Hunyady-utczában levő telkén az istálló gyuladt ki. Tűzoltóink gyorsan a helyszínén termettek, s megakadályozták a vész terjedését.

Utonálló cigányok. Ungvár és Tarnóc között a közbiztonsági állapotokat egy idő óta utonálló cigányok veszélyeztetik. A múlt héten az ungvári országos vásárról késõ éjjel utazott haza székhelyére *Markos* Lipót nagykaposi járási kir. állatorvos. A Morgón, Tarnóc előtt több utassal találkozott, a kik figyelmeztették az állatorvost, hogy ne utazék tovább, mert gyanus alakokat láttak az út mentén, a kik õket is megfenyegették. *Markos* nem akart visszatérni, hanem egyet közülök fölvet a kocsijára, a kinél revolver is volt, hogy ne kelljen egyedül utaznia a kocsissal. A revolvért elkérte tőle s így haladt tovább a flakkerje lassu ügetésben. Alig, hogy Tarnóc közelébe értek, az eördarmai zsidó temetőből három alak bukkant elő, a kik közül az egyik merészen fölugrott a hintó hágsójára. *Markos* a kézben tartott

revolverrel mellbe lökte a támadót és elsütötte rá a revolvért, azonban a kocsi gyors haladása miatt valószínű, hogy nem találta. A kocsi a lovak közé csapott és vágatva hajtott tovább a veszedelmes helyről, s így a bűntársaknak golyói, miket a kocsi után küldtek, szerencsére már nem találtak célt. Midõn a megtámadott állatorvos *Vajkó*ra ért, ott beszélték a vásárosok, hogy hasonlóképpen megtámadták õket utonálló cigányok és csak gyors vágatással menekültek meg a kifosztogatástól s talán a haláltól. Az esetet másnap bejelentették a hatóságoknak.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Szatmár vármegyében — a turvékonyai anyakönyvi kerület székhelyének Kőszegremetébe való áthelyezésével — nevezett kerület nevét „kőszegremetei anyakönyvi kerület“-re változtatta s ode *Ölyüs* Lajos tanítót anyakönyvvezõvé nevezte ki.

A korcsmák számának apasztása. Mint-hogy a hegyvidéken fönnálló szomorú állapotoknak egyik főoka, hogy a legtöbb községben a lakosság számával és vagyoni helyzetével arányban nem álló sok korcsma lépten-nyomon kínáló alkalmat nyújt a szesz italok túlfogyasztására, a m. kir. belügyminiszter fölhívta a felvidéki vármegyék alispánjait, hogy utasítsák a közigazgatási hatóságokat, hogy a mennyiben egyes helyeken a korlátlan kimérések száma a lakosság számával és vagyoni viszonyaival arányban nem áll, azok számának apasztása iránt a pénzügyigazgatósághoz javaslatot tegyenek.

„A Mi Lapunk“. Magyarország összes iparosainak érdekeit szolgáló heti közlöny s az iparügyi hivataltól megküldött mindenkinél, aki beküldi címzett „A mi lapunk“ kiadóhivatalának Szegedre.

Az utazó közönség figyelmébe. A utazó közönség és személyzetünk közt a podgyász szállításra nézve gyakrabban növeletterések fordulnak elő, mi által indúva érezzük magunkat a t. utazó közönséggel érvényben levő helyi díjszabásunk erre vonatkozó határozmányait ismertetni. 1. (A kézi podgyászra vonatkozólag.) Az utasok kisebbszerű könnyen hordozható tárgyakat, a mennyiben azok az utitársaknak szaguk miatt vagy más-különben nem alkalmasnak, a személy kocsi-ban magukkal vihetnek, ha ezt vámadó vagy rendõri szabályok ki nem zárják. A kocsiba vitt e féle tárgyakért podgyászvevények nem adatnak ki, azokra az utasok maguk tartoznak felügyelni. A III. oszt. utasok kézi szerszámokat, tarisznyákat, kosarakba, zsákokba, általvetõkbe rakott holmit, valamint más ilyenmü tárgyakat is, melyeket gyalogjárók magukkal szoktak hordani, magukkal vihetnek. Az utasok a személykocsikba vitt kézi podgyász elhelyezésére a podgyásztartó polcoknak csak az ülõhelynek fölötti részét és ülõhelyük alatti helyet vehetik igénybe. A kocsik folyosóin, valamint az ülõhelyeken vagy azok közt kézi podgyászt elhelyezni nem szabad. 2. (A vasutnak átadott podgyászra vonatkozólag.) Minden, darabonként 100 kgnál nem súlyosabb szállítmány, feltéve, hogy szállítása terjedelménél fogva eszközölhető, díjfizetõjegygyel 50 fillérért szállíttatik. — Ha több darab kerül feladásra, ezen díj minden darabért külön-külön fizetendõ. — Megengedjük azonban, hogy egy szállítmányt képezõ több darab, ha egymáshoz olyképpen erősítették, hogy a kezelésnél és ellenõrzésnél egymáshoz tartozandóságuk könnyen megállapítható, 100 kg. súlyig díjfizetésre nézve egy darabnak tekintessék. — Az ilykép szállított árukról az utasnak mindig elismervény adatik ki; és kérjük a t. közönséget, hogy ezen elismervényt a kalauztól, illetve vonatvezetõtõl, ha azt átadni az illetõ elmulasztaná, mindig követelje. — A szatmár-erdõdi h. é. vasút Üzletkezelõségé.

Közgazdaság.

A szemzés vagy oltás.*)

A legjobb nemesítő módszer a szemzés, vagyis a nemes szemek beoltása vadonczokba. Nemesítésre legjobb alanyok mindenkor a vadfajok (vadonczok), mivel ezek a fáknak tartós gyökereket és gyökértökéket adnak, melyeken a nemesített fa a legbiztosabban terem.

A nemesítés (szemzés) június elejétől július közepéig hajtószemre és július egész szeptember végéig alvószemre történik; a legjobb módszer az alvó szemre való nemesítés.

Június vagy július hóban kezdendő a vadonczok kitisztítása. A vadonczokat a szemzés előtt legalább 2-3 héttel előbb meg kell tisztítani, visszanyesni és a szemzésre előkészíteni, mivel a nyelés stb. által egy 8-12 napi nedvpangás áll be. A nemesítő galyak végeit szintén 10-14 nappal előbb kell levágni, hogy a nemesítő szemek a galyakon teljesen kifejlődjenek. Szemzés alkalmával legjobb a galy közepén álló szemeket kiválasztani, mivel a felső és alsó szemek a galyon nem oly jók. Az oltógalyak csak egészséges, erős hajtású anyatorzs-ról vágandók, még pedig legjobb korán reggel, mikor még minden friss. A galyak a levelek azonnali lenyése után vízbe vagy nedves mohába rakva árnyékos, hűvös helyre teendők.

A nemesítést csak az alanyok sima, tiszta és mindenkor észak vagy keletre eső helyén eszközöljük, hogy a nap ne tűzhessen annyira a nemesített helyére. Fődolog: éles kés, sima vágás és jó sűrű kötés kötőzónákkal, úgy, hogy csak a szem álljon szabadon és minden seb jól bekötöttessék, hogy levegő és eső ne érhesse.

Közönséges szemzésnél T vágást csinálunk, de ha a galyak erősek, hogy nagy szemek lesznek kívágván, akkor egy + vágást csinálunk; utóbbit azonban különösen jól kell bekötni, hogy a leoldott héj mindig jól be legyen kötve.

4-6 hét után, ha észreveszszük, hogy a fa héja a kötés között kinő, egy második lazább kötést alkalmazunk. Ha a szem nem nőtt hozzá, úgy egy második utónemesítést csinálunk, de az új szem mindig az első alatt oltandó be. Alvószemeken nemesített szemzések jövő tavaszig változatlanul maradnak, a midőn a kötés eltávolítandó és a vadonczok a nemes szem fölött néhány centiméterrel visszanyesendők.

*) A mai cikkkel a praktikus- és luxus-kertmivelés, valamint a mezőgazdaságra vonatkozó különböző közhasznú útmutatásokat és fejtogetéseket tartalmazó cikksorozatot kezdünk meg, mely cikkek egy régi és sok évi tapasztalattal bíró szakember — kinek magának is nagy tenyészetei vannak — tollából erednek és amelyeket minden kert- és földbirtokos örömmel fog üdvözölni és hasznára fordítani. A szerkesztőség.

és szájvíz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítek: **egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.**

!!! Kivánatra szájpad nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerkekkel teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

és szájvíz.



PÉNZ-



kölcsönök leggyorsabb és legolcsóbb eszközlése

— házakra, földekre —

4 1/2%-os kamat mellett **50 évre is.** Kizárólag **utólagos** jutalék-fizetés ellenében,

ugyszintén **köz- és magántisztviselőknek katonatiszteknek,** kereskedőknek, iparosoknak és minden hitelképes egyénnek diszkrétan eszközöl hitelt

SOMOGYI BANKIRODA

bej. czég.

Budapest, VI. ker., Próféta-utca 5. sz.

(Válaszbélyeg csatolandó)

Képviselek,

kik gázberendezések szerelésében jártasak, keresztetnek

ACETYLÉN

— világítási vállalathoz. —

Ajánlatok referenciák megjelölésével

KLINGER RICH.

✂ Gumpoldskircheneri gép- és fémáru-gyár magyarországi telepe ✂

✂ Budapest, VII., Hernád-utca 43. sz. ✂

— „ACETYLÉN-UDVAR“ czimzendők. —

Legnagyobb raktár

teljesen felszerelt *szüretelési* és pinczegazdászati eszközökben. Gyári áron szállít kitűnő szerkezetű

„Mabille“ rendszerű borsajtókat,

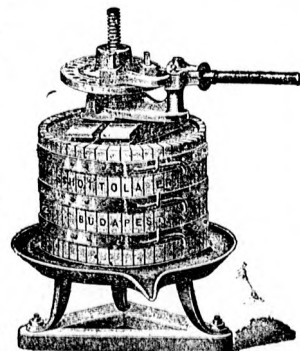
mely rendkívül csekély erőszükséglet mellett meglepő eredményt képes felmutatni. Magas nyomású és folyton működő *sajtókat,* munkaképesség 12 óra alatt 15.000 klogram szőlő.

Legjobb szerkezetű szőlőzúzók, gyümölessajtók, borszivattyú, erjesztő edények.

Nagy választék a legfinomabb szőlőszedő és válogató ollókban.

SCHOTTOLA ERNÓNÉL,
Budapesten, szőlő és pinczegazdászati osztálya
VI. Andrassy ut 2.

✂ Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve! ✂



LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ
CSEKELY HAVI RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin társulat kiadása.

Magyar remekírók

A magyar irodalom főbb művei.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyetlen egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, diszes vászonkötésben 220 korona.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKÍRŐK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

MINDEN REMEKÍRŐ MUNKÁIT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ELETRAJZZAL.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKÍRŐK MEGRENDELŐINEK.

Shakperes összes szín műveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolt-ára, a Magyar Remekírók-éval azonos diszes kötésben, 30 korona, Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspere, Petőfi, Arany Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak.

Magyar Remekírók első 5 kötete (I.-sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a Heti Szemle kiadóhivatalához.

Ezeket kívül benn lesz a **MAGYAR REMEKÍRŐK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzseny Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Viléz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Guadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István, gr; Teleki László gr, Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruzköltészet

RENDELŐ-LAP.

A Heti Szemle kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.**

a) A „Magyar Remekírókat” 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel. b) A „Magyar Remekírókat” és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel. c) A „Magyar Remekírókat” és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben. d) A „Magyar Remekírókat” Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenkénti jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten** fizetendő mindaddig, míg a mű teljes vételére kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a pórtóköltéség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételére esedékes válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvéttel.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

PÁSKUJ IMRE

Saját készítményű fehérműtől az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

HAZAI IPARCSARNOKA SZATMÁRON.

Szépességi gyepen fehéritett len-vásznak, damaszk asztal- és ágyneműk gyári árakban, valamint szépes-iglói pamutvásznak és sifonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözetekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

Női, férfi, leány- és fiu-fehérműek gyára.

Nagy raktár a híres pécsi keztükből, női derékfűzőkből (Miederekből), nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakkendők, gallérok, kézelők stb.

Székelyföldi és bánáti hazi iparezickek. Szőttes női és férfi mosókelmek, minden fajtájú divatos női ruhakelmék, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keztük, budai és székesfehérvári kékfestő és minden színű divatos cretttonok, voilek, zefrekek és battistok; kalotaszegi „varrottások”, bánáti e. székely kötények, függönyök, ág- és asztalterítők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matrácok stb. s

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Női és férfi ruhák és fehérműek varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre bérmentve küldök.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Aján!

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciu-mok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben Szövetek méter számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a lesón szállíttatnak.

○○○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen esbérmentve. ○○○